59e jaargang. — No 98. Dit nummer bestaat uit 8 bladzijden Zaterdag, 7 December 1912

Men schrijft in te Tongeren bij **H. Collée**, uitgever en eigenaar van dit blad.

DE POSTRIJDER verschijnt 's woensdags en 's zaterdags.

Alle toezendingen van brieven, geld of aankondigingen moeten franco gedaan worden aan den uitgever, Groote Markt, te Tongeren.

Telefoon N° 12

DE POSTRIJDER
DER PROVINCIE LIMBURG.

Abonnement :
Twee maal per week, **4** fr. per jaar
Een maal » **3** »
Een blad afzonderlijk **10** centiemen.
De abonnementen zijn vooraf betaalbaar.
Aankondigingen : **15** centiemen per drukregel.
Reclamen, vonnissen en anders artikels, vooraan of binnen in het blad : **1** frank den drukregel.

EERSTE BLAD

Nieuwjaars Prijsraadsel
van den Postrijder

« Gij steelt, » riep onlangs kleine Kaat
Tot haren makker Piet.
«Och,» zei hij, «'k geef 't u gaarne weêr.»
Maar Kaatje wilde 't niet.
En toen hij toch 't haar wedergaf,
Liep zij van hem van daan,
En klaagde dat die stoute Piet
« Het tweemaal had gedaan. »
Het stelen en het geven was
Dus « tweemaal 't zelfde doen. »
Gij raadt vast wat het is geweest,
Zoo niet — het was een.....

30 SCHOONE PRIJZEN

waarvan wij de lijst in ons nummer van Zaterdag aanstaande zullen afkondigen, zullen tusschen de goede oplossers van dit Nieuwjaars Prijsraadsel uitgelot worden.

De uitloting zal publiek plaats hebben in ons verkoophuis, Groote Markt, 37-39, Tongeren, op Donderdag 30 Januari, om 10 ure 's morgens.

In ons nummer van Zaterdag 1 Februari, zal de uitslag afgekondigd worden, en in hetzelfde nummer geven wij het prijsraadsel voor de maand Februari.

Om te kunnen deelnemen aan onzen jaarlijkschen raadselprijskamp, moet men drie voorwaarden vervullen :

1° Geabonneerd zijn aan den *Postrijder* :

2° De abonnementsprijs voor 1913 betaald hebben ;

3° De oplossing schriftelijk insturen *vóór dinsdag 28 Januari.*

Wij herinneren aan onze lezers dat wij, buiten dit jaarlijksch prijsraadsel, iedere maand een raadsel mededeelen, met vier prijzen, met telkens een *zakuurwerk* of een *wekker* als eerste prijs.

Dit jaar werden er aldus tien raadsels, met telkens vier prijzen afgekondigd, zoodat onze abonnenten **40 PRIJZEN** gewonnen hebben, en met de 30 prijzen die aan ons nieuwjaarsraadsel verbonden zijn, maakt dit te samen

70 PRIJZEN

die door onze lezers kunnen gewonnen worden.

Ter liefde van het werkende volk !

De socialisten razen sommige heethoofdige menschen zot — vooral in de Walen — met hun gezaag en gezeever over de politieke hongerstaking ; de liberalen wentelen, keeren en draaien zich naar alle kanten : Eerst naar de socialisten en schijnen te vragen : Mogen we meedoen ?

Is 't goed dat w'ons stilhouden ? Zult g'ons vergeven als wij er tegen zijn omtwille van de overgroote meerderheid onzer partijgangers ? Dan naar de katholieken, en dan op schijnbaar groothartigen toon : Regeering wat gaat ge doen ? Gaat ge de ramp over het vaderland laten komen ? Zoudt ge niets kunnen doen om verzoening te bekomen ? Ten laatste draaien de liberalen zich tot hunne partijgenooten :

Vrienden, klinkt het uit hun schijnheiligen mond, wij zijn er voor niets tusschen. 't Is geheel de schuld der socialisten als de staking uitbreekt, en wij hebben er geen de minste schuld in. 't Is geheel de fout der regeering dat de socialisten de staking doen uitbreken, want 't is de regeering die niet onder de pantoeffel wil liggen van een handvol roode lawaaimakers en ambrasverkoopers.

De socialisten spelen met het vuur, en zullen niet enkel de vingers maar ook hun broek verbranden met het door alleman gekende gevolg: Zij zullen met de blazen loopen.

De liberalen houden het, zooals altijd, met den rol van Poncius Pilatus.

De katholieke voormannen gaan als eerlijke lieden, steeds hunnen weg. Hun doening is klaar, hun antwoorden voor iedereen verstaanbaar.

Er kan geen allerminste kwestie bestaan dat de regeering zou toegeven aan de bedreiging der socialisten. In dit opzicht is zelfs de kleinste twijfel, eene belachelijke zaak. Wij hebben al tientallen keeren gezegd en herhalen het nog : Al dreigen de rooden nog honderd jaar met de staking ; al dreigen ze met oorlog en revolutie ; al gingen ze nu allen op den kop staan, de regeering zal met eene bewonderenswaardige kranigheid, met eene boven allen lof staande krasheid, kep weten te bieden aan de revolutionnaire elementen en de grondwetsherziening eenvoudig verwerpen.... Die herziening zal gebeuren, niet als de socialisten het eischen, maar als de wettelijke meerderheid van het land het wil.

Ondertusschen blijven onze regeeringsmannen niet stil.

M. minister Levie heeft de kommissie bijeengeroepen die gelast is met de studie hoe de wet van 1889 op de arbeiderswoningen best en voordeeligst zou worden uitgebreid.

M. Levie verkocht geen komediestreken ; hij begon zelf met te zeggen dat de regeering van de kommissie, geene groote welsprekende volzinnen verlangde, maar wel schoone, degelijke en praktische oplossingen ; hij drukte er op dat de heeren der kommissie er grooten spoed zouden bijzetten om alzoo zoobaast mogelijk eene heerlijke wet tot stand te brengen.

Zeker de wet van 1889 heeft de schoonste uitslagen afgeworpen ; zeker, staatsministers Beernaert en Vanden Pereboom en meer andere verdienen onbeperkte hulde voor hun gelukkig initiatiel, maar het is tijd dat de onvolmaaktheden in de wet verdwijnen en er nieuwe en breedere bepalingen worden ingevoerd.

Nog duizenden werklieden zouden kunnen in staat worden gesteld zelf hun eigen heerd te verkrijgen ; duizenden bedienden en kleinburgers wachten enkel de gelegenheid af om zelf eigenaar te worden van hunne woning.

Minister Levie vraagt daarom, hoe er in dien zin best kan gewerkt worden ; gezonde oplossingen, om binnen kort aan de Belgische bevolking eene wet aan te bieden die ons voorzeker door de andere landen zal beneden worden.

Ge weet het, de wet van 1889 is reeds het beste wat er tot hiertoe in dien aard bestaat ; wat zullen we dan niet mogen zeggen, als die wet van 1889 eens algeheel zal herzien wezen en op eene grootsche wijze zal zijn verbeterd ?

En nu wenden wij ons tot het volk, dat nog voor 5 centen gezond verstand in zijn hoofd draagt. Wat is nu best : Zooals de socialisten het volk opzweepen ; den ondergang van 't land betrachten en hun eigen persontje verheffen ; zooals de liberalen gelijk echte schijnheiligaards de handen wasschen ; of zooals de katholieken volkswetten voorbereiden en weldra invoeren, waarbij die van geen enkel land kunnen vergeleken worden.

De vraag stellen is ze oogenblikkelijk beantwoorden. Is het dan te verwonderen, dat onze katholieke vrienden telkens zoo schitterend zegevierend uit den veldslag komen ?

Het licht onder de korenmaat

Het is ongelooflijk welke achteruitkruipers, welke « dompers » wij, katholieken, zijn, en hoe wij, uit pure achterlijkheid, het licht steeds onder de korenmaat stellen.

Op het Katholiek Congres te Mechelen waren **alle** dagbladen toegelaten, en jonge seminaristen droegen de kopij van onzen confrater Camiel Huysmans, voor *Le Peuple* bestemd, naar de post.

Op 't Socialistisch Congres noodigde men de katholieke dagbladschrijvers uit, en, toen ze er aan de perstafel aangezeten waren, zette men smadelijk buiten.

Verleden Zondag, op het Congres der Jonge Liberalen Wachten, boden de katholieke dagbladschrijvers zich aan, doch ze werden niet toegelaten.

Zeg eens : wie zet er het licht onder de korenmaat, vraagt het *Handelsblad* ?

Of was dat enkel gedaan om te beletten dat tegenstrevers met eigen oogen het fiasco hadden kunnen vaststellen van 't congres der dolle haver ?..

Gemeenteraad van Tongeren

Bij het begin der zitting, verleden Zaterdag gehouden, staat M. de Burgemeester recht, en deelt den raad het alsteren mede van Hare Koninkl. Hoogheid, Mevrouw de Gravin van Vlaanderen, Moeder van onzen Koning.

M. de Burgemeester zegt dat de Gemeenteraad en de inwoners der stad Tongeren, een groot deel nemen in het onherstelbaar verlies dezer Prinses, die vereerd en bemind was door de Belgische Natie.

Hij stelt voor namens de gemeenteraad van Tongeren een adres van deelneming aan Z. M. de Koning te sturen.

Dit voorstel wordt met eenparigheid aangenomen, en het volgend adres wordt aan Z. M. de Koning gezonden :

Aan Zijne Majesteit de Koning der Belgen.

SIRE,

De Tongersche bevolking is pijnlijk getroffen geweest, bij het vernemen van het smartelijk verlies dat Uwe Majesteit en de koninklijke Familie komt te ondergaan, door het zoo spoedig afsterven van H. K. H. Mevrouw de Gravin van Vlaanderen.

H. K. H. Mevrouw de Gravin van Vlaanderen, die eene voorbeeldige echtgenoote en moeder was, had de gelegenheid der Belgische Natie weten te verwerven, door hare welwillendheid, hare onuitputbare liefdadigheid en hare liefde voor de nederigen.

De gemeenteraad der stad Tongeren, bij deze smartelijke gebeurtenis zich nauwer willende scharen rond den troon Uwer Majesteit en der Koninklijke Familie, zou weeuwd getroffen door dit onherstelbaar verlies, komt, als lid van gansch de Tongersche bevolking, zich aansluiten bij den Nationalen rouw en aan Uwe Majesteit en aan de Koninklijke Familie zijne eerbiedige deelneming en de hulde zijner ganscher verkleektheid aanbieden.

Wij zijn, Sire, van Uwe Majesteit, zijne eerbiedige dienaren.

Voor de Gemeenteraad,
De Burgemeester,
(G.t.) FERNAND DE LAVIGNE.

Tongeren, 30 November 1912.

BUITENLAND.

Frankrijk

Te Arnbilly (Opper Savoye) werd vrouw Hotlman, gewezen vroedvrouw, aangehouden. Zij woonde nabij de Zwitsersche grens om gemakkelijker te kunnen ontsnappen, zoo aanhouding haar bedreigde tengevolge van het zonderling bedrijf dat zij uitoefende. In Duitsche en Zwitsersche bladen liet zij aankondigingen verschijnen, waarin zij verklaarde zich met de opleiding van onwettige kinderen te belasten.

De vragen kwamen in massa toe, maar het harteloos wijf koos hare kakauten uit en aanvaardde enkel de pesgelden, wanneer er verscheidene brietjes van 1000 bij waren. Zij legde dan ter ondertekening een bewijs voor, waarbij de jonge moeder of maar kath bier verklaarde aan het kind te verzaken, en derwijze had zij een dik bewijs in handen om bij middel van bedreigingen geld te kunnen afroggelen.

Zij verveenigde een zeker aantal kinderen en thans blijven er haar nog tien over. Maar van tijd tot tijd vertrok zij met een paar kindertjes naar deze of gene stad en wist ze daar achter te laten. Derwijze zijn er reeds vele verdwenen.

— VALSCHERM. — Een Franschman, M. Mavoux, heeft op den Eiffeltoren proefnemingen gedaan met zijnen valscherm.

De valscherm hebbende eenen lediast van 81 kilogr. werd van het eerste verdiep van den Eiffeltoren naar beneden geloten en na 14 sekonden geraakte hij zeer zachtjes op den grond.

— BANDIETENSTREEK. — In het dorpje Jaulg aine wonen, in een afgezonderd huisje, de echtgenooten Muteaux ; de man is 81 en de vrouw 77 jaar oud. Zij slepen nog toen rond 6 ure 's morgens twee bandieten hunne kamer binnenvielen.

De booswichten hadden een ramen opengebroken en waren zoo in de woning gekomen. Na daar al de meubelen te hebben doorzocht, slopen zij naar de boven verdiepingen. Zij vielen dadelijk de echtgenooten Muteaux aan en mishandelden ze op erge wijze, waarna de bandieten beiden op hun bed bonden. Zij doorzochten al de meubelen en rootden 3,200 fr.

Nadat de booswichten verdwenen waren, wist de vrouw zich los te rukken, en kon om hulp roepen.

In den namiddag werden de twee misdadigers, twee jonge anarchisten aangehouden. Een hunner is de neef der echtgenooten Muteaux.

Duitschland

EENE HERINNERING VAN NOBILING. — Toen op 2e Juni 1878 Nobiling op Unter de Linden te Berlijn op keizer Wilhelm I schoot en de loodkorrels, waarmee de revolver geladen was, hem in het gelaat hadden getroffen, viel de keizer bewusteloos op de kussens van 't rijtuig, welke hij met zijn bloed bevlekte. Een jong artillerie-luitenant, graaf von Rittenbach, sprong in het rijtuig, hief den keizer op en stelpte met zijnen zakdoek het bloed, dat van het gelaat der keizers stroomde. Toen de keizer herstelt was ontving hij den jonge luitenant en schonk hem met zijn brevet van kapitein eene hoogere onderscheiding.

Graaf von Rittenbach, die later generaal-majoor van de artillerie werd, is thans op pensioen gesteld. Bij die gelegenheid heeft keizer Wilhelm II de handschoenen en den zakdoek gesloten, welke bij groeg op den dag van Nobiling's aanslag en die met het bloed des keizers bevlekt zijn. De voorwerpen zullen in 't museum der Hohenzollerns worden geplaatst.

Spanje

NOOIGLOTTIGE VERGISSING. — 's Nachts kwam een persoon binnengedrongen in het [illegible] van politie van Tetuan. Al gauw sloeg zich over een diefstal waarvan hij 't slachtoffer was geworden. Hij vroeg aan twee agenten hem te vergezelen om den naderen weg waar hij was uitgeplunderd gewezen en waar hij meende de dieven te zullen ontdekken.

De policieagenten volgden hem, en op den steenweg gekomen wees de man hen eenige aldaar samengeschoolde personen aan.

Een der policieagenten meende te bemerken dat zij gewapend waren. Hij gaf hun bevel de wapens ten gronde te werpen en, daar hieraan niet snel genoeg gevolg werd gegeven, schoot hij herhaaldelijk naar de groep.

Weldra bleek dat zene vergissing was begaan. De kogels van den policieagent hadden eerlijke lieden getroffen die op het hulpgeroep van het slachtoffer van den diefstal, eenige oogenblikken te voren ter hulp waren gesneld. Een werd op den slag gedood, en andere zwaar gewond.

Oorlog
IN DE BALKANSTATEN.

Wapenstilstand gesloten tusschen Turkije en drie der Balkan-Staten.
Griekenland zet den oorlog voort.

Met betrekking tot de geruchten, dat de onverzoenlijke houding der Grieken een uitstel van het sluiten van den wapenstilstand tengevolge zou kunnen hebben, wordt uit bevoegde kringen gemeld dat de overeenkomst betreffende den wapenstilstand zal worden geteekend, zoo noodig zonder de Grieken, die dan den oorlog alleen mogen voortzetten als zij dat willen.

De Turksche voorwaarden voor een wapenstilstand reiken veel verder dan gesteld is.

Volgens de berichten zouden zij het volgende omvatten : Turkije zou niet alleen het recht moeten hebben alle belegerde forten van het noodige te voorzien, maar ook alle gedetacheerde gedeelten van de Turksche troepen in Macedonië en elders, alsmede de Turksche volkstammen in de verschillende streken.

De Turken eischen ook het recht te behoorlijkheden over de Adriatische en Ionische Zee te zenden, waarbij de verbondenen een vrijgeleide zouden moeten verstrekken.

Men vernoemt verder, dat de Grieken het voor zich onmeêlijk achten, in zulke voorwaarden te treden, die Turkije in staat zou stellen, hare voorraden tot elke hoeveelheid aan te vullen.

Griekenland heeft herhaaldelijk Bulgarie drie divisies versche troepen aangeboden, om het leger voor Tsjataldja te versterken, maar tot dusverre heeft Bulgarie hierop niet geantwoord.

Een man van Reuter's agentschap heeft den Grieksche zaakvoerder vraagd en deze heeft toen de tegenwoordige houding van de Griekken verklaard. Hij zegde daarbij, dat Turkije driemaal getracht heeft Griekenland over te halen uit het Balkanverbond te treden, maar dit was met verontwaardiging van de hand gewezen.

Griekenland's aandeel in den oorlog was niet beperkt tot de operaties te land, zijn vloot was een beslissende factor in den oorlog geweest door te verhinderen dat Turkije zijn beste troepen van Klein Azie overvoerde, en ook door het spoorwegverkeer te verlammen en den aanvoer van steenkolen te beletten.

Constantinopel, 3 Dec.

Officieel. — Een wapenstilstand is gesloten met Bulgarie, Servie en Montenegro.

De onderteekening van het protocol over den wapenstilstand had dinsdag avond plaats te Bagstjekend.

Het leit dat Griekenland niet mede geteekend heeft brengt voortzetting der vijandelijkheden tusschen Turkije en Griekenland mee.

De wapenstilstand.
DE VOORWAARDEN

Voldoening in Servie en Bulgarie.

Sofia, 4 Dec.

Het protocol van den wapenstilstand werd dinsdag avond te Tsjataldja onderteekend, volgens den tekst voorgesteld door M. Daneff, de volgende voorwaarden bepalend :

1° De vechtende legers behouden hunne stellingen.

2° De belegerde steden zullen *niet* bevoorraad worden.

De bevoorrading van het Bulgaarsche leger zal geschieden langs de Zwarte Zee en Adrianopel, en zal beginnen 6 dagen na het sluiten van den wapenstilstand.

3° De vredesonderhandelingen zullen op **30 December te Londen** aanvangen.

De houding van Griekenland is in 't belang der bondgenooten.

Het dagblad « Hestia » bevat een artikel om het besluit van Griekenland toe te lichten.

Men moet de verklaringen van den Grieksche minister te Parijs niet uitleggen als aandeelt tot de veronderstelling dat er oneenigheid onder de Balkan-Staten heerscht.

Het is niet meer dan natuurlijk dat de toestand van een der bondgenooten verschilt en dat hij dus moet aandringen op bijzondere voorwaarden voor den wapenstilstand.

Hadde Griekenland de voorwaarden der andere bondgenooten aangenomen, zou de algemeene uitslag voor allen minder goed geweest zijn.

Inderdaad, als Griekenland aandringt op behoud der blokkade in de Egeische Zee, dan is dit niet in zijn eigen belang, maar in 't belang zijner bondgenooten.

Overigens, wat de vredesvoorwaarden betreft, is Griekenland overtuigd dat de onderhandelingen tusschen de bondgenooten zullen voeren tot een gemeenschappelijk besluit om het doel van den veldtocht te verzekeren.

Het is volslagen valsch dat te Serres eene botsing tusschen Grieken en Bulgaren plaats had, *de hartelijkste betrekkingen hebben niet opgehouden te bestaan tusschen de bondgenooten.*

DE WAPENSTILSTAND GESLOTEN.

Familie naar hare haardstede terugkeerende.

BINNENLAND.

BRUSSEL. — De bedienden gelast met de verzending van kleine pakjes in het postkantoor, schrikten gisteren niet weinig, toen zij tusschen de pakken eene envelloppe zagen uitvallen en openscheuren. Zij bevatte twee menschenoren. De envelloppe was uit Gosselies verzonden. De dokter, die op bevel van den onderzoeksrechter de ooren onderzocht, verklaarde dat het eene oor van een kind en het andere van een volwassen mens is was. Zij waren in lonsch zout bewaard. Men denkt hier met eene zekere grap te doen te hebben.

NAMEN. — VOOR EEN ZIEP VAN 5 CENTIEMEN. — *Twee gekwetsten.* — In den avond waren vier jonge lieden van 18 tot 20 jaar, in eene herberg te Dinant binnengekomen. Een hunner had eene pijp van 5 centiemen gekocht en de anderen wilden die stuk slaan, waardoor een gevecht ontstond, in hetwelk een hunner eenen dolk trok en een anderen een steek in de borst gaf, een tweede een steek in het been en een derde een vinger afsneed.

Pan ging hij op de vlucht, onder het lossen van revolverschoten.

Er werd naar de gendarmerie getelefoneerd; deze ging op zoek, ving den plichtige en bracht hem bij den burgemeester Waha. Het is zekere Zerobe Collard.

Hij was naar de plaats gekomen om een zijner kamerapen zijn weekloon te ontnemen, en een ander, die dit wist, had reeds op voorhand de gendarmerie verwittigd.

Een groote volksmenigte stond gereed om hem aan te vallen, toen men hem naar de gevangenis bracht. De geneesheer der gemeente heeft de gekwetsten verzorgd.

DAMPREMY — MIJNONGELUK. — Twee Vlamingen, Arth. Van Wyngaerden, 30 jaar oud, en zijn schoonbroer A. De Bruyne, 20 jaar oud, bevonden zich op eene tamelijke diepte in den koolput, toen een klaps eene instorting plaats had.

De twee ongelukkigen werden onder de instortende puinen bedolven en toen men hun ter hulp kwam, hadden zij reeds opgehouden te leven.

De lijken werden naar hunne woning overgebracht, waar een hartverscheurend tooneel plaats had.

Van Wyngaerden, vader van een kind was gehuwd met de zuster van A. De Bruyne.

— ALWEER EEN HERBERGMOORD. — Dronken mijnwerkers, die in eene herberg van Péronnes St-Barbara vierde, kregen twist.

De 19 jarige Parmentier, zijne kochbloedigheid verheezende, schoot zijnen tegenstrever, Maes, met eenen revolver dood en liep toen weg.

Na den geheelen nacht door het veld gedoold te hebben, werd hij aangehouden, toen hij des morg nis vroeg in de statie van Binche eene reiskaart kwam nemen.

De vermoorde was 28 jaar oud

— SCHRIKKELIJKE MISDAAD. — Zaterdag morgend heeft te Roux, een vader, met een hamer, den schedel zijner twee jonge kinderen, een jongen en een meisje, verbrijzeld. De ongelukkige, Nestor Charlier genaamd, woonde in den « Sentier des Ecobes » te Roux, met zijne 24-jarige vrouw. Zij hadden 2 kinderen, George en Bertha, 3 en 2 jaar oud.

Charlier is reeds in een zinneloozengesticht opgesloten geweest, doch daar hij niet kwaadaardig was had men hem terug in vrijheid gelaten. Doch zijne zinnen bleven verward ; hij werkte niet en liet aan zijne vrouw de zorg over om voor het huishouden te zorgen, terwijl hij thuis bleef op de kinderen te letten.

Over twee jaar werd Charlier het slachtoffer van een droevig geval. Hij was bij een handelsagent van Roux gekomen, doch daar ging hij zoo zonderling te werk dat de handelsagent zich in staat van wettige verdediging waande en verscheidene revolverschoten loste. Charlier werd nogal erg aan de borst gekwetst, en zijne

---

zwijgen ?... En ik zou u zoo veel — zoo veel te zeggen hebben !... »

Klaus von Barenthin nam mij het blad uit de hand. Hij werd ongeduldig. Ik las hem te langzaam, en met een slecht geweten. Want het was toch waarlijk geen kleinigheid, hier zoo goed als medeplichtig te worden gemaakt aan het openbreken van eene schriftafel en het lezen van andermans briefwisseling.

— Genoeg zoo ! riep hij driftig. Het gaat op dienzelfden toon voort — nog ellen lang — eene regelrechte lieldesverklaring — hoewel voorloopig nog in den stijl van wereldsmart en zielsverwantschap. . Daar is Sibylle's antwoord.

Slechts enkele regels waren het :

« Ik heb mijnen man uwen brief niet laten lezen, omdat ik niet wil aanleiding geven tot verkeerde gevolgtrekkingen. Ik zend u hierbij uwen brief terug, om hem te vernietigen en als ongeschreven te beschouwen. Ik verzoek u, uwe verdere brieven in ons huis te staken. — Sibylle von Barenthin »

Dit schrijven was juist een jaar oud. Het was van April. De ramp op het meer viel zes maanden later, in den herfst ; en van kort tevoren, den vijfden October, dateerde een tweede briefje van Sibylle, luidende :

« Neen ! Ik heb u gisteren kalm laten uitspreken, omdat ik zag dat het u eene behoefte was. Het verheugde mij voor u, dat gij u over veel hebt heengezet en uwe gemoedsrust weer hebt teruggevonden. Maar de vriendschap, die daaruit zou moeten voortkomen, wijs ik af. Zij is onmogelijk. En ook indien zij mogelijk ware, ou zij valsch worden uitgelegd. Daarmede is u's alles afgedaan. — Sibylle von Barenthin ».

Dan waren er nog twee epistelijes. Het eerste :

« Glinzig, 10 October. — Gij wilt mij helpen ? — Maar mag ik dat aannemen ? — Ik weet 't niet ! Ik weet geen raad en ik ben zoo hulpeloos. Een uur tijd tot morgen. — S. v. B. »

Het tweede, haastig en nerveus, blijkbaar met bevende hand op het papier geworpen :

« Goed ! Ik vertrouw u. Het is het hoogste vertrouwen, dat ik geven kan. Moge het niet bedrogen worden !... Ik zal, zooals wij zisteren bij de turtstekerij afspraken, heden namiddag om drie uur aan den waterkant zijn. — Glenzig, den 19 October, 's morgens. »

Ik gaf mijn neef de briefjes terug. Wij waren beiden te zeer geschokt, om te spreken. Daarbij viel er nog een reepje papier uit het pakje. Daarop stond enkel, in Kugge's handschrift : « Dr Martin Wolfsperger. »

En Klaus von Barenthin zegde, met wezenlooze oogen voor zich heen starend :

Misschien was dat zijn helper.... Zij heeft Kugge vertrouwd — en hij heeft haar vermoord....

Maar waarin dan heeft zij hem vertrouwd ?

Mijn neef schudde zijn hoofd. Hij wist 't ook niet. Hij herhaalde slechts :

— Zij heeft hem vertrouwd .. Dat had zij niet moeten doen — zoo rein en onschuldig als zij was !

En ik kon hem niets tot troost toevoegen. Het was wel zooals hij zegde. Een jaar lang had deze hartstocht in Kugge gewoed als een onderaardsch vuur. Hij had dit verheeld, om haar weder te kunnen naderen. En toen zij hem voor haren vriend hield, toen had hij het gedaan, — betzij in blinde woede, omdat zij, eenzaam met hem op het water, zijn lieldesverklaring terugwees — betzij met koel overleg, om haar aan een ander niet te gunnen.

De oude knecht in den hoek maakte plotseling eene beweging en luisterde toe. Daarna wipte hij snel de deur uit en liep door de gang den tuin in. Van daar klonk het geratel van een rijtuig, dat een oogenblik later door het hek binnenreed. Kugge zat er in, uit Berlijn teruggekeerd. Ik herkende hem terstond. Barenthin niet. Die was op een stoel gezonken, met den zakdoek voor de oogen.

Nu kwam het op vaardig handelen aan.

— Klaus, zegde ik — in het volgende oogenblik zult ge al uw zelfbeheersching noodig hebben. Daar komt Kugge. Hij tapt uit het rijtuig, en de knecht doet hem rapport van het gebeurde. Ge zult veel lust hebben om hem bij de keel te pakken en te verworgen....

— Ja — waarschtig — dat zal ik ! — Mijn neef sprong op en keek met wilde oogen en gebalde vuisten rond.

— Dan zullen wij u met moeite van elkaar afhalen... ik, de knecht en de koetsier .. na eene afschuwelijke scène.... Gijlie zult duelleeren... op leven en dood, natuurlijk....

— Ja ja !

— En dan schiet ge hem neer, en hij neemt zijn geheim mee in het graf — en ge zult nooit vernemen wat er eigenlijk met uw vrouw is geboord . Of wel, hij schiet u neer — en dan vernemt ge 't nog minder. In het beste geval vernemen wij achterblijvenden het door gerechtelijk verhoor, dat alles aan het licht zou moeten brengen — en in de dagbladen ! .. Dat alles zal niet gebeuren indien ge nu een moordenaar als gentlemen behandelt en hem dwingt tot een duel... Bedwing dus uzell. Denk aan de doode en wees sterk ! De hoofdzaak is, dat zij gewroken worde. Daaraan alleen hebben wij te denken.

Barenthin streed met zichzelf een zwaren strijd. Zijn gezicht werd zoo bleek als was. Maar toen nam het eene vastberadene uitdrukking aan, en hij zegde, tusschen de tanden :

— Ge hebt gelijk. Zoo zal het wezen !

Tegelijk kwamen er schreden door de gang — zwaar, maar niet aarzelend. Ritmeester Kugge trad, forsch de deur openend binnen, en bleef midden in de kamer staan. Hij en Barenthin blikten elkaar in de oogen.

— Ik ben zoo vrij geweest, begon mijn neef Klaus met heesche stem, hier mijn eigendom terug te halen.

Daarbij stak hij de brieven zijner vrouw in den zak. De ander antwoordde niets. Stom stond hij daar, oogenschijnlijk op alles voorbereid.

Deze kalmte kon Barenthin niet verdragen. Het flitste weder in zijne oogen, en hij mompelde, nauwelijks hoorbaar :

— Wilt ge bekennen ?

— Wat ?

— Dat weet ge !

— Ik weet van niets. Van niets ! Verstaat ge ?

Mijn neef wendde zijn hoofd om naar de schriftafel, waar hij zijn revolver had neergelegd. Ik echter had reeds bevoren ongemerkt dit wapen uit het venster in den tuin geworpen, en nogmaals duisterde ik hem toe : Wees sterk !

Hij knikte. Hij trilde aan zijn gansche lichaam ; maar hij beheerschte zich en zegde gedempt, terwijl hij, door mij geleid, naar de deur wenkelde :

— Ik zal u als moordenaar doen aanhouden !

Snel duwde ik hem over den drempel, — en, eenmaal buiten, liep hij mij vooruit, gejagd, naar het rijtuig, gedreven door eene gedachte slechts : Wraak ! Wraak ! — Naar de stad ! — Naar de justicie ! ..

Eerst toen wij het stadje binnenreden en de gesloten winkelvensters zagen, viel ons in dat het zondag was. Wij klopten vergeefs bij den officier van justicie aan. De man was op de jacht en zou eerst laat in den avond thuiskomen. Wij moesten dus wachten tot morgen. Voorloopig echter konden wij navraag doen naar den geheimzinnigen dr Martin Wolfsperger, die op het door Kugge beschrevene kaartje stond vermeld. Wij wendden ons tot den herbergier Hintsch, een man die iedereen kende, wijd en zijd in den omtrek. Maar ook deze wist van geen persoon van dien naam. Hij meende dat het wel een Berlijner wezen moest ; en daar dit ook ons zeer waarschijnlijk voorkwam, zoo haastten wij ons naar de statie en zaten tien minuten later in den trein naar de Rijkshoofdstad.

V

Onderweg — wij zaten alleen in een coupé — sloeg hij Klaus von Barenthin de wraakzucht plotseling om in berouw. Hij verborg zijn gelaat in zijne handen en snikte luid :

— Ik heb haar vermoord — ik — door mijne liefdeloosheid !... Neen — neen ! Lief genoeg had ik haar... maar ik heb het haar enkel niet getoond... ik heb het zelf niet recht gevoeld en geweten... en dat was het misdadige in mij... iemand liet te hebben, zoodat men zonder haar niet leven kan, en dan toch tegenover haar te doen alsof men niets om haar maakte, omdat men denkt : och, zij loopt toch niet weg — haar heb ik altoos om mij heen — dus voor haar behoeft men zichzelf niet uit te sloven !... En te weten dat m n door zulk eene vrouw bemind wordt, zooals door niemand anders ter wereld — en daar toch heel geen dank voor te toonen — dat maar te beschouwen als iets vanzelfsprekends, iets waar men recht en aanspraak op heeft.... o, ik dwaas, ik ellendige dwaas ! — Ik had wat duizenden niet hebben — en ik heb niet vergooid en verslingerd, — en nu zit ik hier de handen te wringen en kan met al mijne tranen geen minuut terugroepen — geen seconde van het geluk, dat ik had kunnen genieten... Nu is het alles, alles te laat !

Ik moest hem bij den arm vatten ; want juist reden wij de statie te Berlijn binnen. Daar sloeg ik in de restauratie het uresboek op en vond daarin : Dr jur. Martin Wolfsperger, advokaat en notaris, Französische Strasse, 30.

['t VERVOLGT].

VERDRONKEN

5de vervolg